

ності навчання та збереженню здоров'я здобувачів освіти/вихованців.

Літ.: 1. Єфімова В. М. Здоров'язбережувальні технології у контексті педагогічних досліджень. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: 36 наукових праць за ред. Єрмакова С. С. 2010. № 1. С. 57–60. 2. Поташинок І. В. Теоретичні і методичні засади застосування здоров'язбережувальних технологій навчання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах: дис. докт. наук: спец. 13.00.02. Київ, 2012. 507 с.

Ірина Гладченко

ЗНИЖЕННЯ СЛУХУ – часткова стійка або тимчасова втрата слуху. Залежно від важкості порушення вирізняють три ступені зниження слуху: I ступінь – до 50 дБ, розмовне мовлення сприймається на відстані понад 1–2 м, шепітне біля вуха; II ступінь – 50–70 дБ, розмовне мовлення сприймається на відстані до 1 м, шепітне не сприймається; III ступінь – понад 70 дБ, сприймання розмовного мовлення ускладнене навіть біля вуха. Частотний діапазон звуків, доступний для сприймання, в осіб зі зниженим слухом суттєво відрізняється. На розвиток найбільше впливають вроджене та набуте в ранньому віці зниження слуху. Можливі наслідки зниження слуху: зменшення рівня безпеки (може не почути звук, який свідчить про наближення загрози), обмеження кількості інформації (повною мірою не сприймає звуки довкілля, мовлення), труднощі спілкування та встановлення соціальних зв'язків, специфічність

мовлення (розуміння і продукування). Зниження слуху, як і глухоту, зараховують до порушень слуху.

Літ.: 1. Дитина з порушенням слуху: навігація для батьків / Жук В., Литвинова В., Литовченко С., Піканова Н., Таранченко О. Київ, 2018, 47 с. 2. Особливості розвитку, виховання та навчання дітей з порушеннями слуху дошкільного віку: Наук.-метод. посібник / Жук В., Литвинова В., Борщевська Л., Литовченко С., Шевченко В., Максименко Н., Таранченко О. / За ред. Литовченко С. К.: Педагогічна думка, 2011. 128 с.

Валентина Жук

ЗОНДИ ЛОГОПЕДИЧНІ (від фр. *sonde* – щуп) – інструменти, призначені для механічного впливу під час формування правильної звуковимови та / чи логопедичного масажу. З. л. використовуються в логопедичній роботі для формування правильних артикуляційних укладів, під час корекції звуковимови у дітей зі збереженим і зниженим слухом при дислалії, ринолалії, дизартрії (див. Дизартрія, Дислалія, Порушення слуху, Ринолалія).

Літ.: 1. Рібун Ю. В. Професійний довідник учителя-логопеда дошкільного навчального закладу. Х.: Вид. група «Основа», 2013. 239 с.

Юлія Рібун

ЗОРОВА АГНОЗІЯ (від грец. *a* – заперечна частка, лат. *gnosis* – пізнання) – порушення складових форм пізнання об'єктів зовнішнього середовища, при якому губиться можливість дізнатися й визначати інформацію, що надходить через зоровий аналізатор. З. а. являє